

belkienisbatur

haz: cem akaş

(1993)

Ona bakarsanız: Belki anlamayabilir de.

Tıpkı bir soru işareti gibi kendi biçim verdi, yani cüret, sevgi ve kan verdi, sizden ateş istiyor şimdi, yakmak için onları, sizden ateş eksik olmaz. Durmadan, ara vermeden Schubert çaldı, onun için hayat bilgisi savsaklanmadı: Kitap sayfaları arasında kurutulmuş yaprak ve çiçekler, unutulmuş mektuplar, Saatli Maarif Takvimi yaprakları, ciltlerdeki kurt yenikleri, sarhoş mürekkepli eprimiş etiketler. Gene de hayat, eninde sonunda insanın tercihlerine göre biçim alır. Oysa, dipte bir yerde ne kadar kendisine anlam vermekte güçlük çeksek de, Hayat'a sevda duymamıza, ona ölüm ile boy ölçüştürmemize neden olan, çekirdeğini oluşturan sonsuz anlam kargaşasıdır.

Korkunun ve umudun, insanlık tarihinde tuttuğu yakıcı yer.

Ankara'dan bir telefon belki

Kişisel boyutlardaki bir rastlantının tarihsel boyutlara ulaşması, etkisinin, tıpkı karşı karşıya konulmuş iki aynada çoğalan suretler gibi, başkalarına doğru uzanmasıyla olur. Bazen, keçileri kaçırmış bir vergi memuru gelir, yakamı kaldırır. Bu deniz mahsülleri yazın caddeyi bile istila eder. Adımımı hızlandırır, sigaramın dumanını havaya savururum. Bittabi bunlar şimdi yoktur.

Yaşama kültürümüz artık bütün bütüne periferik olma özelliğini taşımakta. Toplumlar, kimi zaman düzenli biçimde, kimi zaman da sıçramalı olarak değişimlerden, dönüşümlerden geçerler. Uygarlık ve estetik, evrimi yoksayarak, hiçten yola çıkarak kurulamaz kolay kolay. Öte yandan, önemli bir handikap da, dinamik işletmeciliğin hiçbir yasasına uymayan ulusal değerlere ve ürünlere dayanarak, karşılaştırma olanağı sunmadan, gühimseyerek başladığımız zayıflığıdır bütün uygarlıkların: yarıda bırakıp son verelim.

Belki yağmurlu bir Salzburg sabahını

anımsıyor. Belki de ilk keman konçertosunun son

bölümüne başladığı gecenin sabahında kaldırıldığı

hastaneden hızlı görüntüler sükün ediyor

belleğine.

Neyse ki, orada olmakla yetineceğim.

Kısacası kirliçıkı kılınmıştır melankoli burcunun insanları. Çok da haksız sayılamazlar açıkçası: burunlarına kadar giren bir Onanizm, çocukluğumun şezlonglara çökeceğini bana hep yarım kalmış bir firar duygusu gibi aşıladı.

Ama perdeyi açan eller sınırlıdır: koltukları sever doğal olarak. Bunun karşılığını, çok yakın bir gelecekte, en etkili ve en ekonomik bir hüznle öderler. Söylemek kehanet mi sayılmalı.

"Keskin " adı:

Belki de bakışında gizlenen

ustura.

Ciddi bir baklava, kuyruğuna basılan bir kedi gibi, son çeyrek yüzyılın tasarımcılarının elinden çıkma, müthiş ve ani tokmaklar nedeniyle, köklü tarihe ve çeşitliliğe sahiptir. Genellikle salon duvarına yerleşir.

Erkeklerin bir tek penislerini giydirdikleri bir toplumsal ilişkiler dengesi oluşturmadan önce, ruhban sınıfının üst katlarını işgal eden önderlerin maske kullanma alışkanlığı konusunda, pek çok kuramcının, gitgide artan bir yoğunlukta "elde tutma isteği" formülüne indirgediği giyinme olgusu, Çinli kadınların ve çıplak Müslüman komutanların arasında sınırlı ilişkiler çerçevesinde doğup gelişme olanağı bulmuştur.

"Belki de, ya da, sanıyorum, daha önce

duymuşsunuıdur, demek en uygunu."

Bulut, dansı terkeder.

Yeniden, omuzdan kasığa içiçe geçerler. Tan vakti, dağda, uzun iki nokta. Hem maddedir onlar, hem düş.

Koparıldıklarında, paradoksların yalnız adını değiştirmekle kalmadı.

İlişkide oldukları insanlara ne denli muhtaç olduklarını görmek istemiyordu; tedbir adına, bir avuç sıkışmış dünyayı, elinde damgası, yağmalamaya çalışıyordu.

Ne yaparsınız ki bu insanlar yaşadılar. Tek ortak tutkuları, anonim olmaları. Hayal aleminde bile olsa, tek seçiciliği bana bırakmayacak daha başkaları da var şüphesiz. İyi de, diyeceksiniz, herşey nedir? Sokakları ve şeyleri sevmekten farklı birşey mi?

Suçlama konusu.

*49'da, Hamlet'te buluştukları tek gecenin belki
öncesinde çekildiği koyu adadan ses çıkmamış sonra.*

Analizin kahredici amacı, taşıkardi ve ölüm, özlem ve gece herhalde. Galiba.

Birdenbire eylül ile ekim arasında ezici bir çoğunluk, naçizane oturduğum koltuktan, belirgin bir kanıtı pekiştirmek için üçüncü kategorinin arayışına zorlamıştır beni: çünkü durmadan düşmek, hep de kayıtsız bir "tabii".

Birdenbire.

Yürüyen bir itiraf: saydam insanlar - çok sevdim onları. Bir gün o deliklerden birinden çıkıp gittim, bir daha da geri dönmedim. Geri dönmek istemiyorum.

Saflık bu ya, "senin ablan orospu" demeyi, buz gibi soğuk suda papazların hoşuna girdiğimizde öğrendim.

Monsieur le Prince Sokağındaki Ermeni ustaya kötü davrananların ırzına geçer, kedilere tekme atabilecek tıyneteki zevcem. Şimdi nerededir bilemem. Güdüsel olarak kutsama tehditleri savurmaktan kendimi alıkoyamam.

*Fırlayıp ayağa, gecikmiş birinin kaygılı acelesiyle
montunu geçirmişti üstüne: Biliyorduk, o ve ben:
Yoktu bekleyenimiz, beklediğimiz kimse kalmamıştı –
bir tek kıvılcım belki: Beklenmedik bir değişim,
dalgın bir köşede çarpışacağımız beklenmedik bir
gölge, kökünden tutabilesek kül olacağımız sert
bir dönemeçten umduğumuz bir başlangıç.*

Kısacası, paramparça bir imge, zıpkın gibi saplanır: tahta atı isteyen sahici şehir. Temelde uçsuz bucaksız yalnızlık isteği, ayartıcının imparatorluğunda düşman olur buna. Zemberek kalıyor geriye: eksik, saltık, yepyeni.

Herkesin her döneminde, tarihin her yerinde, her hava durumunun özel gelenek deposunda üstünü başını değiştiriyor cemaatin yeni köçekleri. Besbelli ki alınyazısıydı o. Herkesin kestirme bir yolu olmasa, mukaddimeye de gerek kalmazdı.

Önündeki kağıda çizmiş olduğu manda yılının iflasın eşiğine gelmesi pek hoş karşılanmayacaktır.

O tadına doyum olmaz seccadeler, şaşırtıcı bir endazeden söz etmek için levhalar arasından, başıbozukluğun tarihini katediyor. Göbektaşını etrafında yaşanan alemler, yitirilmiş bütün seyyahların parçalarıyla inşa edilen kamusal geleneğin doruğunda toplamıştı şimşekleri. Ve sebillerin mübarek kültüründe, farklı bir suya giren sivil padişah, bugün, beklenenin tam tersine, anlaşmış uzak ve yakın gözlemlerle.

Beni hepsinden uzak tutmalarının

nedenini sizi buna hazırlayarak söyleyebilirim belki:

Yayılmaya aday bir hastalıktım, kaçkındım

kapatıldığı adaya sığamayan, tuzla buz arası kararsız,

kötücül, amaçsızdım.

Bir türlü ısınamadım, hiçbir zaman anlamadım. Karşıya geçtim: kendimi kendi cenazemde sanmıştım. Elektrik. Telaşa kapılmıştım. Sonra sonra sakinleştim.

Belki de herkesin içinde kendi zencisi yaşamıştır, yaşıyordur.

Belki korkmuştu halimden,

belki de geniş cümlelerle bir hikaye

yaratmıştı benden.

Bu yılın 1455 uğursuz günü, her gün için bir optik yanılısama: çıkıyor muyuz, iniyor muyuz. Hayata kurban ve zamana ait. Burada. Mevsime göre bir iç düzeni paylaşmamız gerekiyorsa, elini atar atmaz sahibinin sesini yaşayanlar mutludurlar aslında - uzun boylu bir sakıncası yoktur bunun.

Gem vurulursa, sigara dumanını anlamak olanaksızmış gene de. Yalın haline de bakılırsa, siyah erotik bir ülkedir.

Uzun sopalarla uyuyamamak berbat bir durumdur. Öylesine serpilmiştir ki. Ucu kalkık uçbeyleri, imgelemin sınırlarında bir fake tutkusu yükleniyor. Sorgulayan şömineler.

Bu eğilimi, cinsel organları dindireceğine besliyor. Küçümsenmeyecek gözlerinde, patlak iletişimin doğaya öykünmesinden kaynaklanan yapay dünyanın payını okumak, baldırı ve bacağı şaşkınlıkla yeğleyen temel dürtünün kaçınılmaz bir sonucu olsa gerektir.

"Belki zaman," diye düşünüyor adam:

"Zaman eksiltebilir birikeni."

Bir kalıbın içine dağılmış kişiliğini, gündelik çağların ötesine taşırmamıştır şair: ayırtırdığı kimliklerin içinden kısıvrak bağlar kendisine bakan kiracı kişiyi. Bu kavşakta, vicdan çemberinde sıkboğaz bir önem yatar. "Dev kararların ağırlıklı klişeciliğini aydınlatma bölümü"ne taşıdığı başnabuyruk Hayat'ın, yeni tanımını kavraması söz konusu gene de.

Belki de her an kanatlarını sınamaları gerek

Senin gözün, gece iğneyle öykünün içinde binbir köşeye yazılsa. Bu değişik düşünce acıyla güldürdü onu.

Bir zamanlar, bir dizi tutsak, ölen başlarını özdeş evrimlerin sonsuz duvarında oluşmuş bir arı kovanının küçülen gri ışığında yaşayıp; İtalya'dan kaçan, tıknazlaşan yirmi tane hayvanın kapıya doğru seğirttiklerini gördü.

Aynayı gösteriyor bir yorum taşıyan İsa.

Ayrılmadan önce, aynanın nedeninin, sakıncalı dönemeci aktaran bir evrenin içinde yer alan bir perde olduğu hemen seziliyor.

Bir süre dışarıda konaklayacağız, ama işlevlerini sürdüreceğiz.

Acılı, gene de dingin gözleri, dirençli, katıksız yüzünde yansıyan ve yansıtan ayraçları Mallarme ile başlayan pınarın. Bu doğrultuda bir ayna kırması ters düşüyor bir yerde, kör merdiveni tırmananlara. Kendisini topluyor sonra. Biraz hızlıca yere bakıyor, aynadan cayamıyor doğal olarak. Bir altbaşlık önünde vurguluyor ilkesini: çoğaltılması yasaktır "ben" ile "öteki" arasındaki ilişkilerin.

*Hepsinin arasında bir-iki andı
parıldayan: Belki beklenmedik bir mola,
belki de sürgünde açılmış bir parantez
çiçeği.*

Yalnızca abartmalar doğrudur, gövdenin gösterilmesi ayıp. Bir oğlan, kullanılmış saplarını araştırır parmaklarıyla. Dilin kendi bünyesi. İçgüdüğü gizlenme.

Tabanca nedensiz değildir. (Bunların izini bulamadık.)

İlişkiler kurduğu kendisiyle kurduğu ilişkiyi ister. Gene de istemez.

Bir ahtopot gerekecek tanık olarak, eklemeleri olumsuz ilkelerle eğreti. İçi boş aşkın kof bir tanrı olmasına karşın, sakıncası, derişik yüzünü yitirme olarak da değerlendirilebilir.

*Bu soruyu belki de hiç sormaması
gerekirdi: Loş bir bakış yerleşti
adamın gözüne,*

Silsileler ile karşılaşyoruz. Tarih, mantığın yoksun diliyle yazan akıl şairi: sıradan malzemeye borçludur belirleyici serüvenlerin varlığını. Oldukça cahil, çırpınırdı gerçek için. İhmal içinde yalnız, son izlenim olarak öldü. Bu bir yana, bilinci rahatsız ederdi.

Kuşku öne çıkıyor. Dipten yükselen umudun denge birimlerini kılpayında yaratma edimlerini düşlerken, bütün gözlerinden keder bıraktığını bilmeyen bir terazi şahdamarı, delici devinimi zorlu değilmişçesine gerektiriyor. Elbette ki bu mistik öğedir, bir damarın içinde kendini gösterir.

7'ye uzanan noktaya müdahale etmek pahasına korkuyla yüzleşmeyi düşünmesem, açık olmayan bir ağ ile yazabilir miydim: bu eceldir, aranabilir. Siyah için rahim bir karmaşa - tekin değildir temelde.

Mühründen kurtarabilmek olanaksız gibidir şehirlerimizi, doğumevinden kopup gelecek, can çekişen yabancı. Kozmik, yaban mezarlığı, seçilmiş ayinlerden bakmayı sürdürmez miyiz?

Ağır keder sayfaları, bu kekre dış kanamayı hızla çürütür, gerçekte en çok içinden. Darmadağın bir ışık, kırgın bir tokat, infazın yoğun, boyun eğmiş dili - hangisine inanmalıydık?

Evlere

*gelince: Onları belki unutmamıştı,
ama bir daha uğramadığı nasıl da belliydi.*

Aynadaki yankı bir yerden başlamamıştır, bir yerde de bitmez. Kilit suret yanlara doğru açılır hep.

Aynanın derinliğindeki suretin aynanın yüzüne mesafesi aslın aynaya mesafesine eşitse, intihar eden aynalar aracılığıyla oraya yazılmak iste(n)memiş miydi geçiş tarihinde ilk kez yer alan, biri ölüm, diğeri aynı iki ayrı dublör?

Ya sizin diriniz? Ölüden farklı mı sanki, neyin farkındasınız?

*irisin dibinde
çöreklenmiş çetrefil bir sorudaydı belki de
bütün yüzüne sahte bir güç ve güzel bir korku
yayan ifade.*

Anlayışlı bir peşkeş, bir katlanıştır tam intibakı imkansız tel örgü; mezar taşlarına, ki ısrarlı bir nankörlüğün simgesidirler ve hattatların babalarıyla, iri memeli kadınlarıyla savaşa girerler, konar durur. Has şaşkınlık: yüzyıllar boyunca rahim iltihabında kullanılan panzehir. (Tarih, uzuvları nedeniyle trajedi-komiktir.) Kıvırcıklaşmasınlar.

Kimıldayan bir ömür, fırçasını son sayfanın son satırında gezdirir; çelişki yumağı oylumunun karşılığı bir andır, yalnızca yazdıkça, yıldan yıla netleşir.

Bir bıçağın dostluğu.

Bugünü ve geçmişi arasında gidip gelen, içe dalmış bir göç, her seferinde aşağılayıcı harflere iner ağır ağır. Bir bütün de olsa trajediğimizde, düzölmüş bir burunla hıncahınç, farkedebiliriz. Nasıl? Belli değil tam tamına.

*Baktılar avcumun içindeki kopuk
yazgıya ve telveye ve silme dolu
bir leğendeki bozbulanık suya,
sustular belki görüp inatçı eceli.*

Bir insan sirkinin tuhaf ve yabansı yüzleri o depodan denetleyemediğimiz bir hızla fırladıklarında, ölüm kadar güzel yüzlü erozyonun odasında yoğun bir kaybolma isteğiyle delifışek, duvarlarına yöneliriz. Gerçeğin düzayak görüntüsünü kabulleniriz.

Ama başlangıç belirsizdir.

Bu insanları korkutmuş olan birşey var. Suskun bir yırtılmayla tutuşarak, kat kat soyulan bu keskin acıdan önce, kunt ve ürkünç bir korkuyu sindirmişler:

sular çekildikten sonra kimse yoktu.

Belli ki bu arayış sürüp gidecek, kimbilir hangi sapa dağ yollarında.

Bu iğne annemden: Dolmakalem ve kitap içiçe,

altın kaplama - kravata takılmak için

belki, belki bambaşka bir yere:

Yanılmıyorsam,

kanlı otuz yaşım.

Başkalarını bilemem: bana sessiz kalmayı seçtirten düpedüz korku oldu. Kıpkırmızı bir infiali en toy şaşkınlık sezdirmiş olabilir, ama ben, bilinçaltımda, apaçık ki biliyorum: hayatımın tek tutkusu oldu korku.

Çıplak Zaman, başlangıçta yıldı verici bir bilinci, sonsuzluk vehmi içinde örer: bizim zamanımız işlemektedir. Birşey değişmez. Belleğin hepten silindiği, unutuşun eksiksiz kılındığı bir durum: sisin ayrıkısı, çözülmez haliyle yüzyüze geliriz. Oysa başlangıçta sessizlik vardı, bilebildiğim kadarıyla. Kanıtlar olabildiğince çok: yekpare bir bilgi güzergahı; felsefenin aritmetiğinde bir yol barındıran uyum; tek seçenek; üç iz.

Bir çeşit uygun malzeme tanımı: minyatür aksiyon.

Deformasyonlar geliyor, zaaf taşıyor, şiiri yürütüyor, kekeme kadın kalınlıyor, konuşmadan geliyor. Daha karmaşık birşey veya hikayeler ki rastlantısal, geliyor. Oldu.

"aya benzeyen " gök cismi (?), belki ehli

olduğu bilinen optik oyunlarından biriydi,

belki de -Caillois'in varsaydığı gibi- bir

balon denemesiydi.

Uyumak istiyorum.

Ebelik tutsağı melankoli, yarışircasına beklemektedir kullanmadığı cehennemde uzayıp giden uyuşturucu mevsimi. Paralel bir koridorda korkak ve deneyimsiz araçların, bir imgelem depreminin karaduygululuğuyla silindiğini görebiliriz: gösterir de. Kutbudur bu, ne olursa olsun. İçimizde hep bekleyen bir mıknaş, fırtınalı, dingin, hafif, koyu bir düş gibi, farkında olamayacağı bir serüvenin erotik kılınmamış cazibesi ile çekmiştir, tersyüz edilmiş bir karabasan çatısını kuran kadınları.

Ama intihar etmeyi göze alamayan dublör, siyah beyaz, benimdir tabii!

Belki orada deriştireceğim düşünce ve imgelem,

bir an için, tılsımın devreye girmesini sağlar

sanısı beni terketmez.

İçindekiler farklı. Aşk, intihar, mühür, dinamit gibi çılgık, heyecan bıçağı: gözlerinden öperim.

İyiden iyiye gelişkin bir hıyar ve küçümen travestiler, arkalarında olağanüstü bir Altın Çağ oluşturuyor. En çok hangi vitrin fahişeleri kullanılır bugün? Görülmedik yüzler, yaşanmadık anlar vardır gündemlerinde.

Meraklı ve kişiliksiz bu gri, bir olasılık, gayya kuyusuna düşebilirdi. Düşünmeye alışmam bundandı belki de. Unutmak nedir bilmedim bugüne dek.

Bir annenin kızına gönderdiği lezzetli gerçekliği, aslında bir elveda kültürünün öldürülmesi topu topu. Genç kadının sahiplerinin asıl ustalığı, kopuk kağıtların arasında tahassüslerini terketmek. Başını bir sustalı gibi kullanır valide. (Yoruma açık bölge.)

Bir barones birkaç dükle çekişiyor

her an, belki bir baloda beklenmiş

dans çağrısı, belki de kardeşiyle

yakaladığı baron.

Abi uzun, mücadele yurtsever, niyetimiz acele. Biraz kuşku yok ki.

Bekliyoruz.

Şaşılması tını: sisli dorukların sağır serüveni. Yaşlı hançereden kopup bize çarpmasını kaçınılmaz kılar çoğunluğun çatlayışını izleyen dakikalarda bu en paradoks. Çetrefil bir büyüteçle sığ ama uzak yanı görülür şairin: tılsımlı damarında muntazam kuruma yelpazeleri. Atak dev, pişmanlık nedeniyle bekletilmiş, sonra da buharlaştığı için lirik bir X işaretiyle üstü çizilmiştir. Ayrılış dondurulur. İstifa başka bir zamana ertelenir.

Rahat nedir bilmez oldu coğrafya.

İki kutup arasındaki yalnızlığın içinden bir adım atayım istediydim. Sarsıntılı günler. Kadının korkulu ritme yenilerek karşılaşacağı çıkış noktası, yürek yakan bir cankurtaran simidi gibi miydi?

Gölge altında mutluluk düşleri, nihayet ölümcül ateşler içinde. Sonsuz bir evrende ışıldayan açılara kırgın pusula, bir başkalaşım geçiriyor aslında: dar bir koridora ayak uyduramayıp hızla parçalanışına tanık oluyoruz. Doğru belirginleşmeye başlıyor - düzenli, kararlı, soğuk bir çizgiyle sınırlandırılmış, usul usul çürümeye yüz tutan gerçek nedir öyleyse?

Yüreğim.

Hamle yapılmıştır aslında - şimdi ne olacak? Gün gelecek. Bir ipucu doğacak. Simyacılar ölmez. Dağılıp düğümler halinde çoğalan makara, hâlâ yetişemediğimiz kimliğimizdir.

*Evet düştü bu, ama bir başka düşün
ortasına kurulduğuna göre, belki de
gerçeğin ta kendisiydi.*

Upuzun bir ipek dikiş olsaydım, dem vurmak isterdim.

Şeytan, yavaş gel! Etrafta bir gören olmazsa, elini kolunu sallayarak yapacaksın. Ne şans! Başlanmış, bitmemiş kavimler duruyor, gitmeyecek. Özel işaretle olsa gerek.

Bak, bakıyor. Ediyor. Ne fazla, ne eksik. Sonra, bir umut ışığı beliriyor: olasılık hesapları. Ay tanıktır: kıvılcımın can alıcı yeri, tipik bir devrialem çatısını tahmin edebilmiştir.

"Bugün sayfaları"nın arka sokaklarına yolculuk düzenlemek genellikle elimizde olmaz.

*Suyun ardında bekleyen: Belki altın
damarı, belki yıllar önce boğulmuş
bir düşür.*

Uçsuz bucaksız bir çilingir, engin bir repertuvarla sıkıştırdı beni - tuhaf bir hülya deposuna çöreklediği açıktı. Sonunda yaşlı tilsim bozuldu. (Sonsuzluk zorunluluğu var.) Şüphe yok: son eşliğine geldiğini farketmemişti.

Pembe kelebek.

Belki de yenilenmeli ağaçlar.

Kabuğumun içinde iyice büzüşmek, dekoratif bir öge değil - içinden çıkamadım. İki şiirin arasında diklenmek boşuna, sanıyorum. Tek çare, güzellikleri selamlamak.

Fizik kurallarına dikkatle bakmalıyız: sınırlı bir insanı nasıl kabullenebiliyoruz? Kopuş öncesi verilerini mi düşünüyoruz?

Zaman kamburu kişisel tanık, temel omuz. Taze kaynaklardan su içme yolunda sıraya girmeyi göze almak. Bir kurşun mermisi sıkılmak toplamın sığ umarsızlığına. Kolaylıkla ayırdelebilir boyalı palyaço, boyasız palyaçodan. Yakından bakılırsa.

Doğru dürüst hayat, üsluptur sonunda.

İlkinde uzağa, belki de havada

kurulan bir biçim ve renk uğultusuna

bakıyordu:

Yankılarını bilerek mi seçmişti pozitif eşkiya? Çünkü ifade ve karar hala eşittir.

Hallaç pamuğu sanat.

Soldan sağa, yukarıdan aşağı okuyanlar az değildir, öyle mi? Bu ne mene birşeydir?

Apaçık onca şey varken, canalıcı renkler taşıyorum yabancı bir çehrenin arasına, ille de.

Daha da ileri gideceğim.

Şimdi öyle mi oysa? Gelir hanem gider haneme belki de

ilk kez eşit: Alacaklarımı alamadım, vereceğim tek birşey

yok kimseye

Bir gün gelecek, belki de dünya bir "opus magnum" olacaktır. Yaşamaya kayıtlı güzelim yüzyıl: ölümü duyuruluyor boşuboşuna. Kötü bahane: şeytanın kuyruğuna nal verilmişti de... Kabahat kıvılcımında ha?

Herşey buradan başlayabilir. Umutsuz serüveninde yeni bir dönemece girmiş yeryüzü, insanoğlu serpilmiş aşırı uçlara, geri dönmek üzere.

Alıştırmıştık ölümüne kendimizi,

nasıl alışılabilirdi ölüme

bunu henüz bilmiyorduk belki,

ama bir ses "yakın" diyordu içimizde,

Biz yaşarken çekip gidenler: neden nankör ölümü yıllarca sonra tanıdım? Küstah bir hırsız gibi amansız bir lirizmle, ayrıcalıklı pıhtılar getirir şüphesiz, ayrıksı düşlerin gerçekötesini çağrıştırır, yaralı bir hayvan gibi susup saklanır.

Yıllar geçecek ve belki de ben öldükten epey sonra Paris'te bu

satırları okuyup beni de ellemek isteyen genç bir adam.

Yılgı provası - aştım demekle aşılmıyor korku, kadın. Müthiş korkuyoruz kadından, bilmiyoruz. Bir dairedir o, çıkabilirseniz çıkın içinden. Göze alınan bedel: ne olursa olsun pısrıklığı seçmiştir, zayıflığının önemli bir kanıtıdır bu.

Bu lüle kadar hokka,

yanıbaşındaki mineli kırılğan mektup bıçağı,

gelip dikilecekler belki de

çağırđığım mahşerin önüne bir gece.

Bir hayli düş kurmak gerekir: aşk konu edilmiştir, tutamaklar yoktur, olsaydı yaşanmazdı bunca tükeniş.

Değişim, düş kurmadan peydahlanamaz.

Savaş taktikleri nerede başlıyor, nerede bitebilir? Kekre bir oyunsever olarak, sanıyorum: trajedisini hakkıyla kuşatan boksörün tedirginliği, unutulmaz tadlar bırakmıştır burada da.

Belki oradadır, elimden sıvışmış

kaygan maya - diyecektim bir an

susulsa, başlayıp bazen tuttuğum

bır uçtan konuşmaya.

Neden istediniz? Son derece ham bir yumurta, dahası, tehlikeli bölgeye adım. Yol alırken, ilk tohumu koparmamın doğru olacağına vardım. Önceleri olmak, öne çıktı, burada, ama hareket edeceğim.

Dolambaçlı eşikler.

Geçmelerine izin vermezdim belki de. Dağlar arasında bir yoldur, kendi kendine konuşmak. Ayıklamaktır. Ağır basıyor bulanık odak. Bekiniyor, direniyor musunuz, size de tırnak içinde değer veriyor.

Zor bir mahkum bulunabilir çocukluğumda, hep aykırı düşmüştür bana. Yaşamın çağrısı, burada özün ölümünün çağrısı demektir.

Saltık kaygısı işte. Kaçaklar oluyor, değil mi?

Düzen değil şiir, kargaşa değil. İki uç

arası zamanı çeken uçarı bir odak belki.

Belki bazı ender seslerin eşiğinde tuzak,

kıvrılıp yatmış çingiraklı bir soru,

öd noktasında, hançerede, yerinden

her oynayışında kuytudan çıkagelen

kösnül yumak belki.

Bel verilerek gidilemeyeceğini umuyorum - şiirin içi çukurlaşır ister istemez. Boşluğun üzerinde durmakla yetinmiş sahici vurgun. Duyarlık düzleminde uzantılar, gerekli olan zemin için, garipsenebilir kişinin sıradışı haritası. Yola çıkınca yaralandım sık sık, ama öğrendim yaralarımı iyileştirmeyi.

Yorgun bir yolcunun altından kalkabilecek misin?

Gün ışığına çıkartmalıyım bir seferde, gecikme olmaksızın, aynaya henüz yansımayan tuğraları.

O hayat ki,

ne zaman tutmaya kalkışsam

ellerimi tutuşturdu, anlayacak belki,

belki anlamayacak.

Oradan bakıyorum: gözünüz oyulmuş. (Simone gözü rahmine sokar, orgazm olur, işer.) Düş çekip gitti - bana ne. En basitinden, ıslağım! Aslında bu benim seçimim midir, hep onu sordum. Tedavülden kalkmış havai fişek, belki paslanmış, ama temiz. Ne kadar? Anlamsız iki, birine bu. Eşiğinden dönüldü. Dönülmeyebilirdi. Bana kuralları hatırlatın, ama sınır çizmeyin dostum. Kendimi arama hizamı değiştiremem.

Gamlı şahıs zamirlerinden kesitler aldım, vaftiz edip koyulaşmaya bıraktım - bilmiyorum, önemli bir ölçü müdür bu?

Tercih ettiğim hezarfen, bir işte çalışmadan yaşamak için, arasıra ve gerektiğinde, yanlış bir yola götürebilirdi kişisel hayatın, kişileri kendi batağına çekmeye eğilimli serüvenini. Girdaplar her seferinde yeni bir çehreyle karşımıza çıktığında, yapabileceğim birşey yok; uzak durmak gibi bir tercih yakın geliyor bana. Sinirlenmeye başlıyoruz.

Birden şunu keşfettim: bir yanıla haklıyız. Bir yanıla, komik bir tarafı olduğunu kabul ediyorum bunun. Çalıştık ama. Ben biraz daha ileri götürdüm işi, bekledim ve istedim.

Ben onlardan biriyim. Sürdürüyorum.

YÖNTEM ÜZERİNE:

Kitaptaki şiir alıntıları, Enis Batur'un 1988 sonrasındaki üç şiir kitabından -*Koma Provaları, Gri Divan, Perişey-* alındı; neden bu bölümlerin seçildiği sanırım açık. Metnin oluşturulmasında *Kediler Krallara Bakabilir, Başkalaşımalar, Gönderen Enis Batur, Söz'lük, Hatay'da Bir Rolls Royce ve Küçük Kıpırtı Tarihi* adlı 1988 sonrası E.B. kitaplarının 7, 17, 27, 37... no'lu sayfaları kullanıldı. Her sayfa bir birim olarak ele alındı ve bu birim bazında sözcükler yan yana getirilerek kolaj yapıldı. Yarıda kalan ve bir sonraki sayfadaki sözcüklerle tamamlanan cümleler oldu, ama tersi hiç olmadı. Bazen bir cümle olduğu gibi kullanıldı, ama çoğunca cümle yaratma yoluna gidildi. Bütün bunlar yapılırken, Enis Batur'un kullanmadığı tek sözcüğe yer verilmemesi

ilkesine sıkı sıkıya bağı kalındı. Doğal olarak Batur'un söylemediğı, yazmadığı bir bütün çıktı ortaya; öte yandan, sanki onun şiir ve düzyazı dillerini anıştıran bir dille yazılmış, onun izleklerini izlek edinmiş bir metin *de* oldu bu. O yüzden, zaten, belki de Enis Batur'dur.

AMAÇ ÜZERİNE:

Sportif amaçlarla yazılmış bir kitap sayılabilir bu: temel dürtü, iki *challenge*'la yüzleşmekti çünkü.

Şükran Kurdakul'un yazarlar sözlüğündeki Enis Batur maddesinde, *Belki* (1988) adlı bir kitap göze çarpar. Ne var ki Enis Batur'un, böyle bir kitabı olmadığına örneğin Nedim Gürsel'i inandıramadığını biliyorum. İlk *challenge* buradan çıktı: ben bir Enis Batur kitabı yazabilir miydim? *Belki*'nin ilk versiyonu, E.B.'nin 1988'de Brighton'da düzenlenen VII. Dünya Şairleri Sempozyumunda İngilizce olarak sunduğı, fizik ve şiir arasındaki koşutlukları inceleyen bildirisinin, çift dilde basımı olacaktı - ben yalnızca Türkçeye yapılan "çeviri"ye imzayı koyacaktım elbette. Kitabın yayımlanmasından sonra E.B.'yle alenen dalaşmayı planlıyorduk - o benim çevirime laf atacaktı, ben onun İngilizcesine kusur bulacaktım. Tasarı aşamasında Enis bıyık altından gülmüş müydü, bilmiyorum, ama sonunda yazamadım işte. Yani beceremedim bir Enis Batur kitabı yazmayı. (Benden alıp alacağı en büyük övgü de budur.) Dolayısıyla stratejimi değıştirmem gerekti. Enis Batur'un yazdığı metinlerden seçmeler yaparak, "belki" üzerine bir derleme çıkartılabilirdi, hatta doğrudan, "belki"li dize ve cümleler kullanılabilirdi. Ama bu da benim katkımı en aza indirecekti. İkinci *challenge* da buydu işte - benim ve E.B.'nin katılımını "optimize" eden bir yol bulmak. Bulduğum yolu, "Yöntem Üzerine" bölümünde açıkladım.

Ben bu oyunu sevdim. Bir daha oynayalım isterim.

CEM AKAŞ

BELL KEY

Sanırım konuyu şöyle özetleyebilirim: Sayın Cem Akas'la tanıştığımızda, yıllar oldu, öyle ünlü bir romancı değildi. Bense, tam tersine, o dönemin etkili isimlerinden biriydim, edebiyat dünyasından hepten kopmamıştım, hepten kopmak ne kelime, neredeyse merkezindeydim. Yeni kuşaklar tanımıyor beni neyse ki, o zamanlar çok tedirgin ederdi yüzümün deşifre edilmesi, sonra durdum ve unutuldu hatlarım, kitaplarım, adım. "Belki"nin öyküsü o dönemecin öncesine denk gelir.

Horhor çarşısında karşılaşmıştık, belleğim hâlâ güçlüdür. Yazmaz olunca, evin her yanını kangren gibi sarmış eşyadan kurtulmaya karar vermiştim. Fırfırlı dolaplar, o hantal konsolos masası ve bazı yan möbelleri çarşidaki kadim dostum Doğan'a getirmiş, bunları uygun fiyatlarla elden çıkarmamı sağlamasını beklemiştim. Doğrusu beklediğim olmuştu olmasına, ama bunu Doğan'dan çok, rastlantı bu ya, o gün masa aramaya Horhor'a gelen Sayın Akas'a borçluydum. Kendisini tanıtırken hikâyeler yazdığından lâf arasında söz etmişti.

Daha çok benim ve son kitaplarım üzerinde durmuş, "Opera"nın ilk cildinden, birkaç yıl önce tek ciltte toplanan "Doğu-Batı Divanı"ndan ve "Incipit Vita Nova" risaleminden dem vurmuydu. Son kitabı tanınması beni şaşırtmıştı açıkçası: Epi topu 54 adet basılmış olduğu için, ona nasıl ulaştığını anlayamamıştım. Ama bazı sahafların bu tür yayınları fotokopi yoluyla çoğalttıklarını duymuştum. Önceleri böyle şeylere içerlerdim, zamanla aldırılmaz oldum, zaten sonunda yazmış olduklarımla ilgilenen ya bir kişi kaldı, ya da iki - malûm, her budalanın kendinden daha budala bir meraklısı olurmuş.

Belleğim hâlâ güçlü dedim gerçi; ne ki, o gün, Sayın Akaş benim masamı satın almadan önce "Belki" hakkında konuşup konuşmadığımı çıkaramıyorum şimdi. Bu tür ayrıntılara yer kalmadı zihnimde; düşününce, Fransa'da "Belles Qui..." başlıklı bir kitabım mı yayımlanmıştı, yoksa Londra'daki yayıncım mı "Bell Key" koymuştu şiir seçmelerinin başlığını, onu bile toparlayamıyorum. Kitaplarımın çoğundan bir nüsha olsun kalmadı elimde; kaldı ki onları görmek, karıştırmak, okumak isteği duymayalı yıllar oldu. Dün öğleden sonra postadan gelen paketi açtığımda düpedüz midem kalktıysa, nedeni biraz da buydu.

Sayın Akaş, paketin içine bir de zarf koymuş. Bereket kısa bir mektup. Aslına bakılırsa, ne dediğini, demeye çalıştığını da pek anlayamadım. Kitaplardan birinin kapağında apaçık "Belki/Enis Batur" yazıyordu ya, müthiş bir ürperti uyandırdı onca zaman sonra adımı bir kapakta görmek. Bir o kadar da içerledim tabii! Başlarda kitaplarımın yeni basımına izin vermediğimi insanlara anlatmakta güçlük çekmiş, hatta korsan baskıyla "Başkalaşım XI-XX"yi yeniden yayımlayan Kaan ve Çetin Beyleri mahkemeye vermişim. Zamanla kimse aramaz sormaz olunca kitaplarımı, kapımı çalan da kalmamıştı, rahatlamıştım.

Neden hortladı ilgi, peki? Elbette genel bir durum değil burada söz konusu olan; ünlü yazarlar arasına kaşiflik taslamaktan, unutulmuş metinleri sözümona yeniden ortaya çıkartmaktan ucuz bir özgürlük tadı çıkarırlar, işte Sayın Akaş da bu tür sahte bir tevazu gösterisinden rant umuyor belli ki. İtiraf etmek gerekirse, vakti zamanında ben de aynı yönleme başvurmuşum.

Gene de birşeyi kavrayamadım: Neden kapakta "Haz: Cem Akaş" yazıyor acaba? Büyük olasılıkla, yayıncı ticari bir boyut yüklemek istiyor kitaba, Sayın Akaş'ın adını kullanarak. İşin oyun yanı da var: "Haz", sözümona "hazırlayan"ın kısaltılmış yazımı, ama gerçekte "bu haz bana ait!" tipi bir hergelelik var işin içinde. Yoksa nesi hazırlanmış yani kitabın, herhalde alıp olduğu gibi yeniden basmışlar. "Belki"nin ilk baskısını dolaplarda aradım, pek çok başka şey gibi o da yoktu. Yazdığım kitapların herhangi bir değeri olmadığını biliyordum. Onları yazarken bir anlamları vardı buna karşılık. Kalmayınca bıraktım işi. "Belki"yi sözgelimi, doğru dürüst gözümün önüne getiremiyorum. Sayın Akaş'ın kitaba eklediği notlar hayli karışık: Sonuç olarak 1988'de mi yayımlanmış ilk, onu da kavrayamadım. Bir önemi yok ayrıca.

Yeni ansiklopedilerde "Enis Batur" maddesi yokmuş. Eskilerinde genellikle olurdu. Açıp baktım, kitaplarımın arasında bazen anılıyor "Belki", bazen de anılmıyor. Belki de "Belki" diye bir kitap yazmamıştım. Gene de metne göz atınca, onu tanıdım: İkidebir herşeyi tekrarlardım yazarken, tipik sendromla karşılaştım. Hayatımın en güzel dönemlerini delişağması şiirler, yazılar yazarak çarçur ettim. Paketten, Sayın Akaş'ın da iki kitabı çıktı. Herhalde son başyapıtları bunlar! Berbere gittiğimde gazete ve dergilerde durmadan yüzüyle karşılaşılıyor, televizyonda zapping yaparken ikidebir rastlıyorum ona. Anlaşılan en "in" yazar o bu sıralar. Horhor'da gördüğümde fiyat biçmişim zaten: Durmadan zeki olmaktan yorgun düşmeyen biri. Akli gücü herşeyi makaraya almakta sanki. Soyadı belli ki ters çevrilmiş. Dahi bozuntusu. Benden daha iyi yazmıyor oysa. Demek boş, bomboş çaba. "Sönmemiş Kireç Çağı"nı yatakta karıştırdım: Nafile uğraşiyor.

Belki de çıkıp "Belki"nin gerçek serüvenini açıklamalı, onu Horhor'da sattığım masanın gizli bölmesine parçalar halinde uyanığın biri keşfetsin diye yerleştirmiş olduğumu ifşa etmeliyim. Belki de herşeyin bir kabus gibi yeniden başlamasına, öteki kitaplarımın allah korusun yeniden hatırlanmasına yol açar bu.

Belki de belki diye birşey yoktur.

ENİS BATUR

